

היסטוריה דתי

על פי תוכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

לעולים חדשים

בבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעותיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון	—	(13×3)	—	39	נקודות
פרק שני	—	(22×1)	—	22	נקודות
פרק שלישי	—	(13×3)	—	39	נקודות
				100	סך הכול נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות: בתשובותיך הבא עובדות, אל תסתפק בהערכות כלליות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (39 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 1-5 (לכל שאלה – 13 נקודות).

1. **הצג** גורם אחד לפרוץ מלחמת העולם הראשונה.
הצג שני מאפיינים של מלחמה זו.
2. **הצג** נקודת דמיון אחת בין תנועת חיבת ציון ובין התנועה הציונית של הרצל.
הצג הבדל אחד בין שתי התנועות האלה.
3. לציונים הדתיים היה חשוב לשתף פעולה עם התנועה הציונית של הרצל.
הצג סיבה אחת לכך.
הסבר מדוע למרות שיתוף הפעולה הקימו הציונים הדתיים את תנועת "המזרחי".
4. **הצג** את תרומתו של אליעזר בן יהודה להתפתחות היישוב היהודי החדש בארץ-ישראל.
הצג את הוויכוח שהתפתח ביישוב בעניין "מלחמת השפות" (1913).
5. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה (1939) הייתה ביישוב היהודי בארץ-ישראל התלבטות (דילמה) בנוגע לשיתוף פעולה עם השלטון הבריטי בארץ-ישראל.
הצג את עמדת הנהגת היישוב, **והצג** את עמדתו של הלח"י בנוגע לדילמה זו.
הצג את העמדה של ההאצ"ל בתחילת המלחמה בנוגע לדילמה זו, **והסבר** מדוע הוא שינה את עמדתו בשנת 1944.

פרק שני (22 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 6-7.

6. לפניך טבלה שמציגה את מספר התושבים בארץ-ישראל בשנים 1890 ו-1914 ואת החלוקה של התושבים ליהודים ולא-יהודים בשנים אלה. עיין בטבלה וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריה.

מספר התושבים בארץ-ישראל בשנים 1890 ו-1914

השנה	מספר התושבים	יהודים	לא-יהודים	סך הכול
1890		42,900	489,000	532,060
1914		94,000	595,150	689,300

(רוברטו בקי, "ארץ הצבי", http://faz.co.il/story_2650)

- א. ציין על פי הטבלה את השינוי במספר התושבים היהודים בשנים 1890-1914.
הסבר על פי נתונים אחרים בטבלה מדוע השינוי הזה מפתיע.
על פי מה שלמדת, ציין את שני הגורמים לשינוי שכתבת עליו.
 (11 נקודות)
- ב. בשלב הניסוח של הצהרת בלפור (1917) הציעו מנהיגים ציונים לבריטים להשתמש במונח "בית לאומי" ולא במילה "מדינה" כי הם חשבו שהאוכלוסייה היהודית בארץ מועטה מדי.
הסבר אמירה זו על פי שני נתונים מן הטבלה.
הצג עוד סיבה אחת שבגללה לא הציעו לבריטים להשתמש במילה "מדינה" בהצהרת בלפור.
 (11 נקודות)

7. העלייה מברית המועצות

- א. בנספח שלפניך שתי כרזות המתייחסות לעלייה מברית המועצות בשנות השבעים והשמונים.
על פי מה שלמדת, הצג קושי אחד של עלייה זו, **והסבר** כיצד קושי זה בא לידי ביטוי בכל אחת מן הכרזות.
הצג כיצד קושי זה בא לידי ביטוי בסיפורו של אחד העולים מברית המועצות שלמדת.
 (11 נקודות)
- ב. על פי מה שלמדת, הצג גורם אחד לגל העלייה הראשון מברית המועצות בשנות השבעים והשמונים **והצג** גורם אחר לגל העלייה השני משם בשנות התשעים. (11 נקודות)

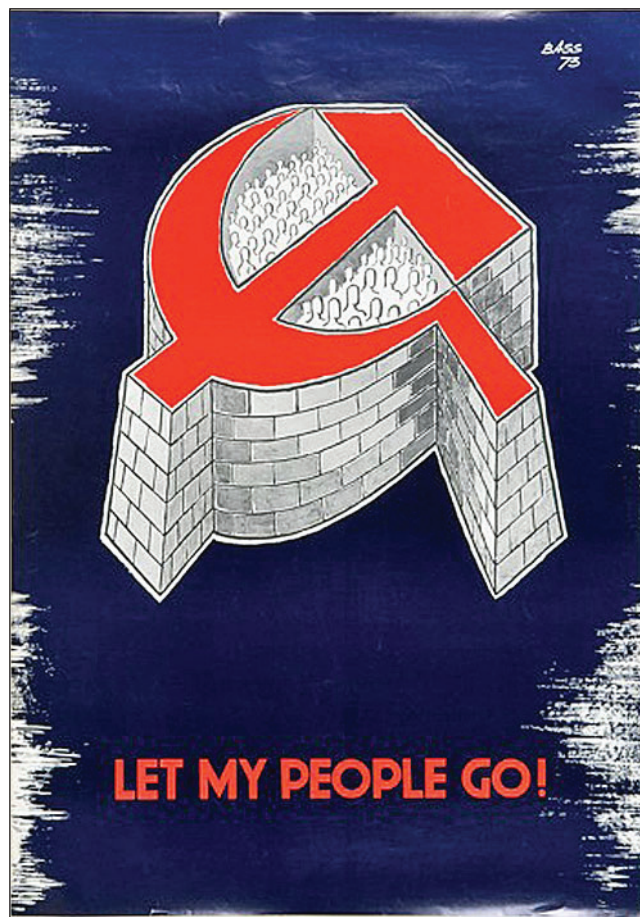
פרק שלישי (39 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 8-12 (לכל שאלה — 13 נקודות).

8. **ציין שתי פעולות שנקטו ראשי היודנראט כדי לסייע ליהודים בגטו.**
הסבר את תגובתו של יושב ראש היודנראט בגטו ורשה, אדם צ'רניאקוב, על דרישת הנאצים להכין רשימות ובהן שמות של יהודים המיועדים לגירוש.
9. **הצג שתי גזרות שהטיל המשטר הנאצי או משטר אחר ששיתף עימו פעולה על היהודים בצפון אפריקה.**
הסבר מדוע גורלם של רוב יהודי צפון אפריקה היה שונה מגורל יהודי אירופה בתקופה זו.
10. **הצג שני קשיים של היישוב היהודי בשלב הראשון של מלחמת העצמאות, והצג ניסיון אחד להתמודד עם אחד הקשיים שהצגת.**
11. **הצג את מדיניות כור ההיתוך, והסבר מדוע הונהגה מדיניות זו בשנים הראשונות של מדינת ישראל.**
12. **הצג גורם אחד שהוביל למשא ומתן על הסכם אוסלו (1993), בין ישראל ובין הארגון לשחרור פלסטין (אש"ף).**
הצג טענה אחת של התומכים בהסכם זה וטענה אחת של המתנגדים לו.

בהצלחה!

נספח לשאלה 7 — כרזות

(אוחזר בתאריך: 1/11/2017 <http://www.palestineposterproject.org/poster/let-my-people-go-bass>)

(אוחזר בתאריך: 1/11/2017 <http://www.palestineposterproject.org/poster/let-my-pepole-go-2>)